

N:o 31.

Af herr **Malmborg**, om ändring af grunderna för åtnjutande af statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi.

Genom Kungl. Maj:ts nådiga kungörelse angående statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi den 16 juni 1906 har efter Riksdagens beslut i ärendet förordnats, att skoldistrikt eller skolstyrelse, som i folkskola, högre folkskola eller folkhögskola eller i särskild anstalt anordnat i skolkök meddelad undervisning uti huslig ekonomi, skall äga att för hvarje kurs, som omfattar minst trettio arbetsdagar, fördelade på flera eller färre veckor med en eller flera arbetsdagar i veckan, erhålla etthundra kronor, däraf sjuttiofem såsom bidrag till lärarinnans aflöning, samt tjugufem kronor såsom bidrag till bestridande af öfriga löpande utgifter, dock ej för lokal och bränsle, samt att för åtnjutande af statsbidrag i förevarande afseende såsom villkor skulle gälla bland andra, att undervisningen, såvidt den meddelas i folkskola eller särskild anstalt, ej meddelas åt andra elever än flickor, som antingen äro intagna i folkskola och vare sig där uppflyttats till fjärde årsklassen, eller uppnått tolf års ålder eller ock afslutat sin skolgång och icke äro öfver aderton år gamla.

Ifrågavarande med statsmedel understödda undervisning har visat sig vara af synnerligen stor betydelse för landtbefolkningens ekonomiska hushållning, småhemmens trefnad och det allmänna hälsotillståndet, och det måste därför väcka förvåning, att anslaget icke tagits i bruk i större utsträckning än som skett. Det har nämligen visat sig, att för 1907 icke stort mera än en femtedel och för 1908 endast en tredjedel af anslaget kommit till användning. Orsaken härtill torde utan tvifvel få sökas i den åldersgräns af 18 år som i förenämnda villkor blifvit stadgad. Att denna åldersgräns bör iakttagas vid undervisningen i folkskolan är i sin ordning, under det att anledning icke torde

förefinnas att bibehålla denna bestämmelse då undervisning meddelas i särskild anstalt, som hellre bort likställas med högre folkskola och folkhögskola, i fråga om hvilka åldersbegränsning icke förekommer.

Genom samverkan mellan skoldistriktet, å ena sidan, samt å andra sidan landstingen, enskilda bolag, samfund o. s. v. hafva å många ställen fasta eller flyttande skolkök anordnats, men elevantalet har på grund af gällande åberopade villkor ofta varit otillräckligt. Hade undervisningen varit tillgänglig för flickor äldre än 18 år, skulle däremot antalet utan tvifvel i regel blifvit det högsta tillåtna och behållningen af undervisningen jämväl blifvit större.

På grund häraf får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville *dels* för sin del besluta, att det för åtnjutande af statsbidrag för af skoldistrikt anordnad undervisning i särskild anstalt nu gällande villkor att undervisning ej får meddelas till elever som äro öfver aderton år gamla måtte utgå, så att dessa anstalter i detta afseende likställas med högre folkskolor och folkhögskolor; *dels* i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes förordna, att kungl. kungörelsen den 16 juni 1906 angående statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi, i öfverensstämmelse härmed ändras.

Stockholm den 25 januari 1909.

Klas Malmborg.